

Poslovni savjetnik medijski prati četvoricu mladih i odvažnih avanturista na putu oko svijeta

Bjelorusija = Lukašenko

Nakon 1200 prijeđenih kilometara, pokušaja provale u naš automobil u Budimpešti, mukotrpnog prelaska planinskog lanca Tatri i mnogobrojnih poljskih seoskih cesta, puni neizvjesnosti došli smo do bjeloruske granice. Bivša članica Istočnog bloka za nas je predstavljala slabije razvijenu zemlju čijim ulicama dominiraju bučni Trabanti i Lade. Prelaskom granice predrasude polako padaju u vodu.

Ivica Jujnović

Na autocesti do Minska cijelim putem nižu se moderne benzinske crpke, a zanimljivo je da sve prihvaćaju eure i dolare. Većina vozača poštuje propisanu brzinu, što je začudujuće jer Bjelorusi voze zaista dobre automobile. Na samom ulasku u Minsk 'provlačimo' se kroz šumu svijetlo-plavih trolejbusa. Široke ulice i pristojni vozači omogućili su nam da se u kratkom roku osjećamo kao kod kuće. Smjestili smo se u

najvišoj zgradi u gradu, hotelu Belarus, koji je prema svojoj arhitekturi svojevrsan spomenik socijalizmu. Svaki kat hotela imao je svoju recepciju tako da se često činilo da ima više osoblja nego gostiju. Pogled iz restorana na vrhu hotela pruža se preko svih dijelova grada kojim dominira uređeno korito rijeke Svislač s pridruženim mnogobrojnim parkovima. Minsk je pun uređenih šetnica i prostranih trgova kojima bi pozavidjele mnoge zapadnoeuropske metropole. Kontrast ulicama predstavlja način odijevanja stanovnika, koji je dokaz da zapadni stil života i moda očito nisu

prešli granicu Bjelorusije. Primijetili smo da većina žena u Minsku nosi čizme s visokom petom, i da su uvijek dotjerane. Već u Budimpešti, gdje smo morali izvaditi vizu, osjetili smo iznimnu ljubaznost Bjelorusa, što se potvrdilo i u kontaktu sa stanovnicima. Bliskost slavenskih kultura i ljubaznost mogli su potvrditi i navijači hrvatske nogometne reprezentacije koji su pratili utakmicu na stadionu Dinama iz Minska prošlog ljeta u kvalifikacijama za svjetsko nogometno prvenstvo.

LUKAŠENKOVA AUTOKRACIJA

Najprepoznatljiviji bjeloruski brend u svijetu zasigurno je osebjuni i autoritarni predsjednik Aleksandar Lukašenko. On je proveo referendum i promijenio Ustav kako bi predsjednički mandat produžio na sedam godina, a kasnije je ukinuo sva ograničenja svoje predsjedničke vladavine. Prvi put je došao na vlast 1994. godine kada je proveo rigorozne reforme te vratio privatizirane tvrtke u državno vlasništvo. Zalagao se protiv raspada SSSR-a, a na čelu Bjelorusije vodio je prorusku politiku koja je gotovo dovela do rusko-bjeloruske federacije. Razlog takve Lukašenkove politike energetska je ovisnost o ruskom plinu i nafti. Smatrao se jednim od najvećih kritičara zapada i najvjernijih saveznika Rusije, ali je nedavno bio u situaciji upozoravanja Rusije da stavovi njegove zemlje nisu na 'prodaju'. Moskva je, naime, uvjetovala odobravanje kredita priznavanjem gruzijskih pobunjeničkih područja Abhazije i Južne Osetije, na što je Lukašenko izjavio za ruske medije: „Ako bude Abhazije i Osetije biti će i 500 milijuna dolara. Znače, ne namjeravamo 'prodati nijedan stav.'“ Minsk je, naime, zatražio kredit od Rusije kako bi odgovorio na posljedice svjetske ekonomske krize, ali se dvije zemlje nisu složile oko valute u kojoj će se vraćati dug. Lukašenko je napao Moskvu i upozorio da se Minsk neće 'pokloniti' pred Rusijom te

Najprepoznatljiviji bjeloruski brend u svijetu zasigurno je osebjuni i autoritarni predsjednik Aleksandar Lukašenko. Smatra se jednim od najvećih kritičara zapada i najvjernijih saveznika Rusije, ali je nedavno bio u situaciji upozoravanja Rusije da stavovi njegove zemlje nisu na 'prodaju'.

da će smjesta 'potražiti sreću' drugdje.

IMPRESIVAN GOSPODARSKI RAST

Od 1999. godine Bjelorusija je zabilježila impresivan gospodarski rast koji je do izbijanja ekonomske krize godišnje iznosio 9 do 10 posto. Inače, Bjelorusija broji 10 milijuna stanovnika, a prema posljednjim podacima BDP *per capita* iznosio je nešto više od 6 tisuća dolara, što je čak dva puta manje od statistike za Hrvatsku. Kako su privatne tvrtke vraćene pod okrilje države, svi poslovi su bili pod pritiskom državne i lokalne vlasti. Došlo je do promjena u pravilnicima, a sve su učestalije i rigorozne inspekcije. Prilikom našeg posjeta Minsku zamijetili smo da je velik broj inozemnih kompanija u vlasništvu Turaka.

Zbog restriktivne ekonomske politike Bjelorusija je imala problem privlačenja stranih investitora, ali bez obzira na to, vladine statistike ukazuju na rast BDP-a unatoč visokoj stopi inflacije. Bjelorusija je dugo dobivala povlastice u uvozu nafte i Plina iz Rusije, a rastu BDP-a neki pripisuju to što je Bjelorusija preprodavala ruske energente. Bjeloruski gospodarski rast u jeku ekonomske krize usporen je zbog manjka zahtjeva za izvozom, a ima problema i s kreditnim zaduživanjem izvana. Razlog tome su i američke sankcije koje je dobila 2004. zbog autoritativnog vladanja.

BJELORUSIJA – ZEMLJA BREŽULJAKA

Bjelorusija je pretežno nizinska zemlja, pa najviši vrh iznosi 345 metra. Najveći dio je

Već u Budimpešti, gdje smo morali izvaditi vizu, osjetili smo iznimnu ljubaznost Bjelorusa, što se potvrdilo i u kontaktu sa stanovnicima.

Istočnoeuropska ravnica, pa krajolicima dominiraju obradive površine i šume. Poljoprivreda čini velik dio gospodarskih aktivnosti. Značajan problem na razvoj poljoprivrednog sektora ostavila je nuklearna katastrofa u Černobilu, prilikom čega je 70 posto radijacije završilo na bjeloruskom tlu. Prema podacima iz 2005., jedan petina

teritorija i dalje je kontaminirana. Zanimljivo je da je Bjelorusija jedina država u Europi, pa i u nekadašnjem SSSR-u, koja provodi smrtne kazne. Iako ne postoje službeni podaci, procjenjuje da je u Bjelorusiji od 1991. godine izvršeno 400 pogubljenja.

PS

